

كما حالت الحكومة البريطانية لسفير تركيا في لندن انه هدف
 بريطانيا في الخليج انه تؤمن مصالحها التجارية في المنطقة . ولم ترد
 الحكومة البريطانية على الاجراءات التي اتخذتها في البحرين بالقوة .
 ويكتب زينونيف انه هذا هو دليل انه لن تسمح
 انجلترا ان تسيطر تركيا في البحرين .

ان البحرين تنتظر بقله شديد وصول الدول الى انجليزى
 انتقاماً لهروب الشيخ على بن حامد بن خليفة الذي هرب مع
 الشيخ احمد بن مهدي الى قطر و موجود حالياً عند الشيخ
 قبيلة نعيم ناصر بن مبارك . وصنادير الانجليز كل ممتلكات على بن
 حامد كما احتجزوا ابن الشيخ على بن حامد وابنيه الاكبر .

وفي الموقت الحاضر حسب تعبير القنصل الروسى في بوشهر
 باسيل ، يتوجب في الفعليه البريطانية في البحرين . ه صدياً
 الذين مكلفوه بتطوير خريطة الجزيرة ومدنها و بالقيام بتعداد
 عدد سكان البحرين .

كما يقال في المراسلة انه كان البحرين يحتجونه على اعمال
 الانجليز تجاه ملاحقة الشيخ على بن حامد ويعتبرونه المسح الذي
 يقوم به الزنود غير شرعى .

ويكتب القنصل الروسى في بوشهر باسيل ٢٩ نوفمبر ١٩٠٥

انه ساءت العلاقات بين الانجليز و شيوخ الخليج العربى ابتداءً
 من كويت و البحرين حتى سقط و سبب لذلك ملاحقة شيخه الشيخ
 بن عيسى على بن حامد بن خليفة واره واقصائه الى بومباي .

ونتيجة لذلك يحاول الشيخ مبارك ويتخلص من تبعية للانجليز
 اما الشيخ ابودبى فهو لم يسمع لهم ان يقيموا مكتب البريد
 على ارضه . ورفع الشيراز العرب الاعلام التركيه من

(٣) في الخليج العربي يَتَقَطَّوْنَ وَيَخْلَقُوْنَ ابوابهم امام
الانجليز ويخفض نفوذهم في المنطقة .

٢٥١-٢٧٧

Секретная телеграмма Ст. Сов. Пассека.

Буширь, 11/24 февраля 1905 г.

Английскій Генеральскій Консулъ отправился на каноне къ "Редбрестъ," какъ есть основаніе предполагать, въ Бахрейнь, куда двумя днями раньше ушелъ крейсеръ "Фоксъ," простоявшій здѣсь цѣлый мѣсяць. Ходятъ также слухи, что изъ Бомбея туда же направлень крейсеръ "Персеусъ." Можно думать, движеніе это связано или съ желаніемъ англичанъ отобрать шейхскую таможену и сдѣлать Бахрейнь порто-франко или, какъ то ходятъ слухи, не устраняя Шейха, взять въ свое управленіе все Бахрейнскіе острова, на что, по послѣднимъ свѣдѣніямъ, бахрейнцы, кромѣ конечно Шейха, яко бы добровольно согласились. Свѣдѣнія эти требуютъ провѣрки, чего сейчасъ сдѣлать нѣтъ возможности.-

[Handwritten signature]

Секретная телеграмма Ст.Сов.Пассека.Буширь, 18 февраля 1905 г.

По сообщению Бахрейнского агента, племянник Шейха, Али-бен-Хамедъ, популярный и влиятельный противник англичанъ, вызывающій постоянныя смуты, былъ вѣчной угрозой английскому вліянію. Англичане, боясь узурпаторства, рѣшились отъ него отдѣлаться. Английскій Генеральный Консулъ, прибывшій съ 2 крейсерами, послалъ ему сказать, что Индійское Правительство рѣшило сослать его, по примѣру его дѣда Мухаммеда-бен-Халифа, въ Аденъ, и далъ ему 48 часовъ устройство частныхъ дѣлъ, но Али скрылся. Тогда Кексъ конфисковалъ его имущество, сжегъ его домъ и потребовалъ отъ Шейха его поимки, но, когда Шейхъ, боясь исполнить это, заявилъ о невозможности, Кексъ захватилъ силою старшаго сына Шейха и объявилъ, что будетъ держать его на крейсере залогомъ до исполненія требованія. Въ Кувейтѣ неспокойно. Туда отправляется сегодня на "Лоренцъ" Капитанъ Треворъ ассистентъ Кекса.

Секретная телеграмма Ст.Сев. Пассека.

Буширъ, 22 февраля/ 7 Марта 1905 г.

Въ дополненіе къ телеграммѣ 18 Февраля.

Англичане, желая рекламировать свою силу, доставили въ Буширъ часть конфискованнаго въ Бахрейнѣ живого инвентаря, разослали на оѣціалномъ бланкѣ списъ и произвели аукціонъ на 1.200 тумановъ. На торгахъ участвовали исключительно англичане и армяне. Я сдѣлалъ всевозможное, чтобы остальные европейцы и персіяне сказали хотя бы пассивный протестъ своимъ отсутствіемъ.

Получено 26 Апрѣля 1905 г.

41
323.

Иванъ Бакинъ

Депеша Д. Т. С. Зиновьева.

Пера, 2/15 Апрѣля 1905 года № 96.

Освѣдомившись о насильственныхъ мѣрахъ, принятыхъ Англичанами на островахъ Бахрейнъ, Турецкое Правительство поручило Послу своему въ Лондонъ заявить Великобританскому Правительству, что Бахрейнъ составляетъ часть Недждскаго санджака и что означенныя мѣры несовмѣстны съ трактатами, обеспечивающими неприкосновенность территории Турціи.

На первое заявленіе, сдѣланное въ этомъ смыслѣ Турецкимъ Посломъ, Помощникъ Великобританскаго Статсъ-Секретаря по Иностраннымъ Дѣламъ отвѣтилъ, что, не имѣя достаточно обстоятельныхъ свѣдѣній о томъ, что произошло на Бахрейнѣ, онъ предпочитаетъ отложить объясненія по этому вопросу. Когда же Муссурусъ Паша вторично напомнилъ ему о притязаніяхъ своего Правительства на Бахрейнъ, г. Сандерсенъ отвѣтилъ ему, что Порта хорошо сдѣлала бы, если бы прежде всего позаботилась о собраніи документовъ, которые служили

41a5

бы доказательствомъ правильности ея притязаній.

Какъ сообщилъ Басрскій Вали телеграммою отъ 20
Марта/2 Апрѣля, Кувейтскій Шейхъ Мубарекъ-эс-Сабахъ былъ
крайне возмущенъ вмѣшательствомъ Англичанъ въ дѣла Бахрей-
на и даже высказалъ пребывающему въ Кувейтѣ англійскому
Агенту желаніе чтобы онъ удалился. Агентъ довелъ объ этомъ
до свѣдѣнія Индійскаго Правительства, которое не замедлило
прислать въ Кувейтскій заливъ четыре военныхъ судна.

Примите и пр.-

Купкина

Получено 8 Июня 1905 г.
474.

57

Секретная депеша Д.Т.С. Зиновьева.

Пера, 19 Мая/1 Июня 1905 г. № 142.

Преждевѣ нѣкоторое время отвѣта Лондонскаго Кабинета на жалобы, предъявленныя ему по поводу вмѣшательства англичанъ въ дѣла Кувейта и Бахрейна, а равне и на происки англійскихъ агентовъ въ Басрѣ и Багдадѣ, Султанъ возымѣлъ мысль предложить Великобританскому Правительству передать существующіе споры на разсмотрѣніе третейскаго суда и вслѣдствіе этого обратился къ своему Послу въ Лондонѣ съ запросомъ относительно своевременности такого предложенія.

На запросъ этотъ Муссурусъ Паша отвѣтилъ, что, какъ доказалъ опытъ прошлаго, англичане никогда не стѣснялись отрицать самыя наглядныя факты; что въ томъ же смыслѣ отвѣтятъ они и на новыя жалобы Перты, что нисколько

не поѣмаетъ имъ продолжать захваты въ бассейнѣ Персидскаго залива; что къ сожалѣнію сами турецкія власти слишкомъ небрежно отнеслись къ лежавшей на нихъ обязанности заботиться о поддержаніи авторитета Турціи въ этихъ краяхъ и что въ виду всего этого предложеніе Англійскому Правительству передать оперы на разсмотрѣніе третейскаго суда не принесетъ никакой пользы и лишь раздражитъ англичанъ.

Къ этому Турецкій Посоль присоупилъ, что Великобританскій Статсъ-Секретарь по Иностранныхъ Дѣламъ увѣрилъ его въ лояльности намѣреній Англии и предупредилъ его, что Англійскому Послу въ Константинополѣ поручено увѣрить въ томъ же Перту и представить ей разясненія по поводу взводимыхъ на англійскихъ агентовъ обвиненій.

Обясненія эти каковыя въ то же время были непосредственно сообщены Маркизомъ Ландоуномъ Муссуръ Пашѣ заключались въ слѣдующемъ.

Англія совершенно чужда какимъ бы то ни было своекорыстнымъ видамъ на Кувейтъ и на турецкія владѣнія въ бассейнѣ Персидскаго залива и заботится лишь о поддер-

жаніи статусу кво, какъ въ этихъ краяхъ, такъ и въ другихъ частяхъ Турецкой Имперіи. Принимавшіяся ею въ последнее время мѣры имѣли исключительно цѣлью охраненіе коммерческихъ интересовъ Англіи и той же цѣли должны быть приписаны ея частныя соглашенія съ Шейхами. Въведенныя басрскими властями на англійскихъ агентовъ обвиненія въ томъ, что они водрузили, будто бы, англійскіе флаги въ предѣлахъ Кувейта и на границахъ Басрскаго вилаята лишены всякаго основанія; англичане заняты исключительно пополненіемъ гидрографической карты Персидскаго залива и въ виду этого ими поставлены были въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ сигнальные флаги. Турецкія власти жалуются на англичанъ лишь для того, чтобы оправдать свою собственную небрежность и злоупотребленія, коимъ и слѣдуетъ приписать всё возникшія въ этихъ мѣстностяхъ безпорядки и смуты.

Хотя объясненія эти и не удовлетворили Султана, тѣмъ не менѣе Муссурусъ Пашѣ поручено было изъ Илдыза, телеграммою отъ 5/18 Мая, выразить Маркизу Ландоуну благодарность за высказанное имъ намѣреніе заботиться о поддержаніи статусу кво въ Кувейтѣ на границахъ Басрскаго ви-

ласта, а также въ другихъ частяхъ Оттоманской Имперіи.

Изъ вышеизложеннаго явствуеъ между прочимъ, что, давалъ отвѣты на большую часть жалобъ Турецкаго Правительства, Маркизь Лансдоунъ воздержался отъ отвѣта на жалобу Турецкаго Правительства по поводу насильственныхъ мѣръ, принятыхъ недавно англичанами на Бахрейнѣ. Обстоятельство это свидѣтельствуеъ о томъ, что Лондонскій Кабинетъ не намѣренъ допускать притязаній Турціи на этотъ островъ.

Примите, и пр. и пр.

Выписка из секретнаго донесенія Ст. Сов. Пассака.

Буширь, 30 Мая 1905 г. № 460.

Беззащитное хозяйничанье англичанъ въ Бахрейнѣ продолжается, какъ и прежде. Бахрейнъ съ трепетомъ ожидаетъ прибытія английской эскадры, на встрѣчу которой вышла мѣстная канонерская лодка "Редбрестъ". Въ виду требованія британскихъ властей выдачи Бахрейнскаго Шейха Али-бен-Хамеда-бен-Хамифа, послѣдній бѣжалъ вмѣстѣ съ преслѣдуемымъ шейхомъ Ахмедъ - бен - Мехди въ Кетеръ на манокій берегъ. Въ настоящее время Али - бен - Хамедъ находится у родственника своего Насира-бен-Мубарека, шейха племени Наммъ. Узнавъ о бѣгствѣ Али-бен-Хамеда, англичане взяли въ качествѣ заложниковъ сына бахрейнскаго шейха и брата бѣжавшаго. Всѣ эти лица были доставлены на английское военное судно, а имущество Али-бен-Хамеда частью конфисковано въ британское консульство, частью сожжено. Конфискованная часть его, состоявшая изъ верблюдовъ, лошадей и рогатаго скота была забрана на бортъ военныхъ судовъ и доставлена въ Буширь, конры же и финики были проданы въ Маскатъ съ аукциона при английскомъ консульствѣ.

Въ настоящее время при британскомъ Консульствѣ въ Бахрейнѣ находится 50 силавъ-индусовъ, изъ которыхъ изъ нихъ изъ числа интеллигентныхъ, поручено снять планъ съ острова, городовъ и произвести перепись населенія и его имущества.

Мѣстный англійскій консуль издалъ распоряженіе о необходимости для бахрейнцевъ /въ силу трактата шейха Навъ съ Королевой Викторіей въ 1892 г./ испрашивать его разрѣшенія въ

случаяхъ продажи и залога земель туземцами чужестранцамъ почему и потребовалъ представленія воѣхъ купчихъ и закладныхъ совершенныхъ съ 1892 г.

Изложенныя событія, повидимому, сильно измѣнили взглядъ Ковейтскаго Шейха Мубарека по отношенію къ англичанамъ и о онъ, желая услужить туркамъ написалъ оттоманскимъ властямъ что желаетъ гарантировать-безопасность турецкой почты на жзѣтѣ и вообще возстановить добрыя отношенія съ турецкими властями.

Випія зъ донесенія Генеральнаго Консула въ Бендеръ-
Бушра, отъ 30 Мая 1905 г., за № 460.

Курьезно

Въ дополненіе къ моимъ телеграммамъ отъ 18 и 22 Февра-
ля текущаго года о событіяхъ, имѣвшихъ мѣсто на островѣ
Бахрейнѣ въ началѣ этого года, имѣю честь препроводить
при семъ Вашему Превосходительству переводъ съ письма
одного бахрейнскаго жителя, въ коемъ послѣдній безхитроост
но излагаетъ ходъ событій тѣхъ дней и престоудшно говоритъ
о чувствахъ населенія къ англичанамъ.

Извѣстно вѣдомо, "бахрейнцы ждуть англійскаго адмирала
/посвященіе англо-индійской эскадрой Персидскаго Залива/;
всѣмъ же судно "Родбрестъ" /Rodbrist/, станціонеръ англійск
скаго консула въ Бахрейнѣ ушелъ въ Маскатъ навстрѣчу эскад
ры. Населеніе очень сердито на англичанъ изъ за Али-бей-
Хамодъ бей-Халифа, племянника Шейха Иса; англичане сначала
требовали выдачи этого Али и, кромѣ того, шейха Ахмедъ-
бей-Мохли /була и подстрекателя/; шейхъ Иса предупредилъ
обоихъ и они бѣжали въ Катеръ на Оманскій берегъ, гдѣ ихъ
принялъ шейхъ Дласей, сынъ бей-Сани, шейха Катерскаго,
отправившій ихъ въ Руансъ, заявивъ имъ, что и не могу
враждевать съ англичанами, почему и укрываю васъ лишь вре
менно. Въ настоящее время Али находится у племени Намъ,
которое постоянно коучетъ около Катера, а покровителемъ его
является Намръ бей-Мубарекъ, шейхъ того племени и родст
венникъ бахрейнскихъ шейховъ."

Узнавъ о бѣгствѣ Али и шейха Ахмеда, англичане вмѣсто
перваго взяли заложникомъ шейха Ахмеда-бей-Иса, сына бак-

реинского шейха, а вместо второго - Шейха Джасемь-бенъ-Мехди, братъ бѣжавшаго шейха и Бахрейнскаго кадїа и привезли ихъ обокъ на военное судно. Три дня ихъ тамъ продержали, хотя и съ почетомъ. Затѣмъ, съ сипаями и солдатами англичане пошли къ дому Алїа бенъ-Халифа, выгнали женщинъ, имущество, что нибудь отстоящее, перенесли въ консульство, а негодное сжгли въ двухъ лодкахъ, принадлежавшихъ тому же Алїю. Тогда все населенїе Бахрейна объявило англичанамъ и своимъ шейхамъ, что при такомъ жестокомъ и несправедливомъ обращенїи со стороны англичанъ, они не могутъ жить на островѣ и и покинуть свои дома и земли и съ семьями переедутъ на арабскій берегъ. Услыжавъ объ этомъ англичане ступили шейха Ахмедъ бенъ-Иса, сына шейха Иса, и немедленно вызвали "Редбреетъ", стоявшїй между Манамомъ и Мохарремъ спущенъ съ него якорь и матросовъ, послали ихъ черезъ весь городъ къ английскому консульству Шейха Ахмедъ-бенъ-Мехди они также просили, такъ какъ онъ, услышавъ о томъ, что братъ его, Бахрейнскїй кадїй, взятъ англичанами заложникомъ вмѣсто него, вернулся въ Бахрейнъ и отдался въ руки англичанамъ. Дочь шейха Иса, замужемъ за Алїемъ, была безцеремонно выгнана изъ дома послѣдняго. Конвоированный скотъ - верблюды, лошади, быки, овцы, - Алїа были взяты англичанами на бортъ военнаго судна, доставившаго лошадей, быковъ и овецъ въ Буширъ, верблюдовъ въ Ковейтъ, а козры и овинки въ Маокатъ, гдѣ таковыя и были проданы съ аукциона при английскѣмъ консульствѣ /моя телеграмма отъ 22 Февраля за №

Въ настоящее время при английскомъ консульствѣ въ Бахрейнѣ находится конвой, состоящїй изъ 50 человекъ ситавъ индусовъ, часть которыхъ поселена въ конвоированномъ домѣ бѣжавшаго Алїа.

Изъ рапорта Сеидъ-ус-Салтанъ о его посылкѣ въ Бахрейнъ

предпринятой имъ по моему приказу, видно, что въ настоящее время въ Бахрейнѣ находится нѣсколько интеллигентныхъ индусовъ, которымъ поручено снять планъ острова и городовъ и произвести перепись населенія съ этою движимой собственностию

что Индійское Правительство назначило вознагражденіе въ 10.000 рупій за поимку и доставку Алія;

что мѣстное англійское консульство, по приказанію Индійскаго Правительства печатно объявило населенію, что такъ какъ Королевой Викторіей и шейхомъ Иса заключенъ еще 1892 г. трактатъ въ томъ, что онъ Иса и его потомки не имѣютъ права разрѣшать своимъ подданнымъ ни продажу ни залогъ своихъ земель или имѣній чужестранцамъ безъ посредничества англійскаго консула то послѣдній требуетъ немедленной доставки въ консульство всѣхъ купчихъ крѣпостей и закладныхъ совершенныхъ съ 1892 года для ихъ провѣрки,

что многие бахрейнцы, въ особенности же городские жители, выннли этому объявленію и представили требуемыя англійскимъ консуломъ документы;

что около англійскаго консульства оказался большой участокъ земли, принадлежащій турецкому подданному, нѣкоему шейху Мухаммаду-бенъ-Абдулла, шейху Дарейна/другу Россіи и Овсѣенко, какъ гласитъ рапортъ/ и англичана, ссылаясь на трактатъ, своевольно овладѣли имъ. Шейхъ Мохаммедъ заявилъ протестъ и дѣло пока еще въ производствѣ, хотя фактически шейхъ Мохаммедъ лишенъ права владѣнія своею собственностью.

Говорятъ, что пріобрѣтеніе этой земли шейхомъ Мохаммедомъ было извѣстно англичанамъ уже давно и что, когда они пріобрѣли такую, то англичане пустились олухъ, что она куплена для Русскаго Правительства;

что персы, проживающіе въ Бахрейнѣ рады этому инциденту

ту съ Аллемъ, такъ какъ Бахрейцы-миллы очень недополым
свѣжи шейхамъ и склонны къ Персїи

Между прочимъ Сеидъ-ус-Салтанъ, нашъ Консульскій
агентъ въ Бендеръ-Аббаев и Дянтъ, уведомляетъ меня, что,
идя на пароходѣ изъ Бушира въ Бендеръ-Аббасъ, онъ познако-
мился съ однимъ турецкимъ офицеромъ и однимъ турецкимъ
докторомъ, подъ командой которыхъ находились турецкіе
солдаты, отправленные турецкимъ правительствомъ въ Катаръ
и въ разговорѣ съ ними узналъ, что послѣ бахрейскаго инци-
дента взгляды шейха Мобарека-бенъ-Сабиха Кувейтскаго на
англичанъ очень измѣнились и что онъ, желая услужить туркамъ,
написалъ турецкимъ властямъ, что онъ желаетъ гарантировать
безопасность турецкой почты въ Ладса /окрело Катера/ и вооб-
ще выказалъ въ своемъ письмѣ желаніе возстановить съ турец-
кими властями добрыя отношенія. Говорятъ также, что люди
Персїи приходятъ къ туркамъ партіями, сообщая больше но
говать прогнать Султана

Кромѣ того, Сеидъ-ус-Салтанъ уведомляетъ меня, что
будучи въ Манамъ онъ повѣтилъ стрѣющуюся тамъ англичанами
болыницу и наметъ ее уже оконченной, отлично устроенной и
всѣма немостительной, по слухамъ она обошлась въ 12.000
рупій

V. y. G.

Донесеніе Ст. Сов. Пассека,Буширь, 29 Ноября 1905 г. № 876.

Въ последнее время замѣчается, что въ отношеніяхъ между англичанами и арабскими шейхами, разбросанными по побережью Персидскаго Залива, начиная отъ Кувейта, Бахрейна и далѣе по Невольничьему берегу вплоть до Маската, наступила наклонность къ охлажденію.

Основаніемъ къ таковой послужили дѣйствія англичанъ, предпринятія ими въ прошломъ году по отношенію къ преслѣдованію шейха Али-бен-Хамедъ-бен-Хализъ, двоюроднаго брата Бахрейнскаго шейха Бен-Иса, къ аресту и аукціонной продажѣ его имущества на о. Бахрейнъ и, наконецъ, къ его поимкѣ и ссылкѣ въ Бомбей на судъ Индійскаго Вице-Короля. /Присужденъ къ аресту въ Бомбей въ домѣ одного перса и получаетъ 500 рупій въ мѣсяць съ Индійскаго Правительства. /

Слухи о таковыхъ самовольныхъ дѣйствіяхъ англичанъ быстро разнеслись по всемъ арабскимъ племенамъ и понятно, что тако-

вые не могли не вызвать ихъ опасенія за свободу своей личности и за сохранность своего имущества.

Между шейхами, не исключая самого шейха Хазала /арабистанскаго/, начался по этому предмету оживленный обменъ мыслей и, какъ на результатъ такового, можно указать на стремленіе Ковейтскаго шейха Мубарека эмансипироваться отъ тяжелого ига гуманнаго англичанина и на отказъ Дубейскаго шейха допустить устройство английской почтовой конторы въ Дубей.

По послѣднимъ извѣстіямъ Ковейтскій шейхъ нынѣ снялъ прежде развѣвавшійся на своемъ дворцѣ импровизированный англичанами красный флагъ и поднялъ на своей мачтѣ турецкій флагъ - красный съ полумѣсяцемъ; этотъ самовольный поступокъ шейха не пришелся по вкусу англичанамъ и они настоятельно потребовали отъ Мубарека о спускѣ на его дворцѣ турецкаго флага подѣ тѣмъ предложеньемъ, что онъ якобы самъ заявилъ имъ, что онъ не признаетъ надъ собой права суверенитета Турецкаго Султана и что все арабскіе шейхи, разбросанные на арабскомъ побережьѣ Персидскаго Залива и находящіеся подѣ английскимъ протекторатомъ, должны пользоваться лишь однимъ общимъ флагомъ - красное поле безъ мѣсяца. Мубарекъ отказалъ однако исполнить ихъ требованіе

личности
арабистан-
ислей и,
е Ковейт-
а гуман-
сь уотрой-
ялль
ий англи-
и флагъ-
ейха не
обовали
одъ тѣмъ
призика-
что всѣ
рсидека-
ь, дол-
поле
обованіе

говоря, что развѣваціейся у него флагъ есть флагъ англій- манскій. Видя такое упорство шейха, англичане послали на компро- миссъ и просили его внести въ этотъ флагъ некоторыя измѣненія или дополненія, въ чемъ шейхъ вовсе настроенъ отказываться.

Въ настоящее время, какъ я уже рѣше доносилъ Вашему Пре- восходительству, англійскаго представителя въ Ковейтѣ нѣтъ /Капитанъ Ноксъ/, но не смотря на то, что англійскій Консулъ и резидентъ еще не вернулись изъ отпуска, тѣмъ не менѣе они по- чему то не послали и не посылаютъ туда временнаго заместителя.

Съ другой стороны и сами англичане начали предпринимать противъ Ковейтскаго шейха другую тактику. Прежде, какъ то и было въ прошломъ году и за что г. Валлартъ былъ отозванъ отъ управленія Главной Буширской Таможней, англичане не только тай- но покровительствовали ввозу оружія и аммуниціи въ Ковейтъ, но и явно лично черезъ своего Генеральнаго Консула въ Буширтѣ, подкрѣпленнаго сипаями, перегружали съ одного англійскаго па- рохода на другой ящики съ ружьями и патронами, подлежащими къ захвату здѣшней таможней. Въ настоящее же время англй- чане, видя для себя опасность, начали любезно предпринимать Главнаго Директора Буширской Таможни о погрузкѣ ружей и патро-

новъ въ Маскатѣ на пароходы, идущіе вверхъ по Заливу, давая имъ здѣшней таможенной администраціи *санта Фелипе* для ихъ захвата подъ предлогомъ существующаго въ Персіи запрещенія провозить таковыя.

Въ общемъ чувствуется, что арабскіе шейхи по побережью Персидскаго Залива начинаютъ просыпаться и уже смѣло начинаютъ заявлять о закрытіи своихъ дверей для непрошеннаго ими и нежелательнаго для нихъ гяура, и это результатъ многолѣтняго труда англичанина, проводящаго въ этихъ краяхъ европейскую цивилизацію на мнимо гуманныхъ началахъ; такъ въ Сентябрѣ тек. года въ Дубей прибылъ французскій гражданинъ, г. Перронъ, ювелиръ по профессіи, съ цѣлью поселиться въ Дубей и состоять тамъ агентомъ Парижскихъ ювелировъ по закупкѣ жемчуга, но не прошло и двухъ дней, когда мѣстному шейху стала извѣстна его цѣль, какъ ему было официально заявлено, чтобы онъ немедленно уѣзжалъ, такъ какъ мѣстныя власти снимаютъ съ себя всякую отвѣтственность за все, что съ нимъ можетъ случиться.

Съ отличнымъ почтеніемъ и пр.

Копія съ секретнаго письма Д.С.С.Сомова на имя Г. Директора Перваго Департамента отъ 3 Февраля 1906 года № 38.

Генеральный Консулъ въ Бендеръ-Буширѣ сообщаетъ слѣдующія данныя о положеніи на Персидскомъ заливѣ и въ Ковейтѣ:

По его мнѣнію англійское вліяніе среди арабскихъ племенъ побережья залива значительно уменьшилось послѣ насильственныхъ дѣйствій англійскаго Генеральнаго Консула въ Буширѣ противъ двоюроднаго брата Бахрейнскаго Шейха Бенъ-Исса, имущество котораго было конфисковано, а самъ онъ отправленъ въ Бомбей, гдѣ содержится въ заключеніи. Бахрейнскій Шейхъ находится въ затруднительномъ положеніи по отношенію къ англичанамъ въ виду того что большая часть населенія открыто высказываетъ свои симпатіи арестованному въ Бомбей родственнику Шейха.

Шейхъ Дабейга отказался принять почтовую службу, предложенную ему англичанами, а Шейхъ Ковейта, несмотря на протесты англичанъ вновь поднялъ турецкій флагъ, который онъ, было, замѣнилъ особымъ своимъ краснымъ флагомъ.

Тогда англичане, которые до сихъ поръ открыто покровительствовали ввозу военной контрабанды въ Ковейтъ, рѣвке измѣнили свою политику, боясь, что оружіе будетъ обращено противъ нихъ самихъ, и сами просили персидскія таможенныя власти задерживать контрабандное оружіе, предназначенное для Ковейта и погруженное на англійскіе пароходы.

الملف - السفارة في القسطنطينية

القائمة ٥١٧ / ٢
الاضطراب ١٤٣٦
التاريخ ١٨٩٢
ص ٢٢١ - ٢٣٥
ارئيسيف الياة الخارجية للامبراطورية
الروسية
من الفصل العام في بغداد كروغولوف
الى السفير الروسي في القسطنطينية
نيليدوف

معلومات عن منطقة القطر، غمارة القطر عن الحدود،
موجز تاريخ القطر، عن الوضع السياسي الحالي في القطر.

ص ٢٢١
ص ٢٢١
ظاهر
سري جدا

منذ بعض الوقت نسبت اضطرابات بين قبائل
قاطنة في منطقة معروفة باسم "القطر" وخصوصا
بعدما اعلنت انجلترا حمايتها لادى سلطان مسقط
في سنة ١٨٩٠. اتشرف ان اقدم لصادك ما وضعت
من "ملاحظة موجزة حول منطقة "القطر" وهي غمارة
ملحقة بها
كروغولوف

ص ٢٢٤ والمقصود "بالقطر" شبه الجزيرة الكبيرة نسبيًا

الواقعة في جنوب غرب الخليج العربي وهذه الجزيرة

تدخل مياه الخليج بسرهاها الحاد "رأس الرقان".

ومن جهة شمال غرب، ابتداءً من رأس الرقان

والى "عجيرة" التي تخدم بمثابة ميناء لاكبر مدينة

المحافظة الحساء "Huffouf"، ان هذه شبه الجزيرة

يحدّها جزء من مياه الخليج العربي الذي يحمل اسم

البحر البحرينى والذي يفصله عن الجزر الواقعة في هذا

البحر البحرينى وهذه الجزر تحمل نفس اسم "الجزر

البحرينية" والتي تقع تحت حماية بريطانيا.

الجزيرة المقابلة او الجزيرة الجنوبية الشرقية

لشبه جزيرة القطر داخله كما يسمى "بحر البنات"

الذي يتميز بسطحه الرادى لمياهه ويحده لاهل

القطر من رأس الرقان حتى البوغاز الصغير "خور Odeid".
وهذا البوغاز الصغير هو أقصى نقطة للخط الساحلي للقطر

من تلك الجهة. هكذا، من قبل الخليج حدود شبه

ص ٤٤٤
ظهر

الجزيرة محدودة الى حد كبير وتمتد ابتداءا قليل

جنوب ميناء بحيرة الى نقطة خور Odeid. اما حدود

جبالها الداخلى فنظراً لعدم وضوحها المطلق وعدم وصفها

في الوقت الحاضر فهى تقريبية. في غرب البحر البرينى

حدود القطر متأتممة مع المحافظة الركية الحاء التى

تحتل الجزء الجنوبى للشرط العريض في ربوع الشاطئ

العربى الذى يمتد الى الشمال حتى خط العرب.

ص ٤٤٥
والى الجنوب تقع صحراء تمثل امتداد نجد حيث

تقع اراضى قبائل تابعة لمحمد ابن راشد الجبار ويفصلها

عن القطر المجال الرمالى المعروف "بالنفود الصغير" وهذا النفود

يمثل الجزء الضيق الشمالى للصحراء الكبيرة Dahna تقع

بعيداً الى الجنوب من ههوت وتعتبر عن الحدود الجنوبية

للقطر. وانحيراً، من ناحية جنوب - شرق المنطقة

543 المسماة متأتممة عند نقطة خور Odeid للشرط

للخليج العربي المعروف بالشاطئ "القرصاني" او "عماني"
وتمتد حتى ارض الامام المسقطي وعلى وجه التقريب

ص ٢٥٥ حتى نقطة اسمها "شاجبة". ان الانكليز يحاولون

السيطرة على اكبر مساحة تابعة لحمايتهم. وكل هذه المنطقة
من ارض ابن الراشد الى الشاطئ القرصاني كان الرحلة الأوروبية
يزورونها قليلا، ولذلك غير مدروسة ومعلومات عنها غير
كافية. ولكن بفضل رحلات العرب من بغداد اليها ومن
كان نجد وايضا من مصادر اخرى تسنى جمع بعض
البيانات المتواضعة عن اوضاع هذا البلد (القطر).

ص ٢٥٥
ظهر كل الشاطئ للقطر والشاطئ القرصاني للخليج العربي عبارة

عن الخط غير المستقيم المتقطع وبمحاذاتها الجزر
الصغيرة الكثيرة. اما الشريط الاسمي لشبه الجزيرة

"القطر"، وعرضها ربع ميل، فهي واطئة جدا، وتمثل
بشكل رئيسي شريط رملي وبعده شيئا فشيئا يرتفع
هذا الشاطئ ويتحول تدريجيا الى تلال صغيرة وورائها

صحراء بالانهاية مع النخلة الفقيرة وتتميز السماء
544

نخلو من الحضرة والظروف اى نفس المنظر كعند سائر

المناطق الصحروية شبه الجزيرة العربية . والمدينة الرئيسية

ومقر حاكم الشيخ القطر جاسم ابن الثاني هي *Dayan*

ص ٢٢٦
ظفر

قريباً من *EL Bidaq* التى تقع الى الجنوب -

شهر القطر ثلاثة ايام من السير من الميناء

التركي "عجيرة" . ولا يتجرأ ان يقطع هذا الطريقه

الكثيرون بسبب خطر من قبل القبائل العربية القاطنة

هناك . ولذلك الجزء الأكبر من القوافل والتجار الذين

يريدون ان يصلوا الى *EL Bidaq* يتوجهون كفى البداية ،

الى حفوف ، المدينة الرئيسية لمحافظة الحاء و

منها الى القطر ، ويقطعون المسافة ما بين عجيرة الى

EL Bida خلال ثمانية الايام وهذا الطريقه ، رغم هو

اطول من الطريقه الاول انما امين ومفضل اكثر .

ص ٢٢٧

الى جانب طريقه برى ، يرحلوه الى مكان المذكور

على شبه جزيرة القطر عن طريقه البحر . لذلك يتوجهون

اليه على متن السفينة المحلية من بنجر البحرين

على طول الساحل حتى EL Bidaa نفسها حيث يصلون الى
اليوم الثالث بعد الابحار. أخيراً ، تؤدي الى القطر ايضا سكة
من الرياض ، عاصمة المملكة الوهابية القديمة ومقر امراء الاسرة
لابن سعود . ويقطع هذا الطريق قسم نافود الشمالى الضيق
ويبلغ الحفوف وبعد ذلك الى EL Bidaa وتلك المسافة تبلغ
٢٥ ميل ويمكن ان تقطع هذه المسافة في ١٦ يوم فقط .

كان : ويقطن كل ارضى القطر إما قبائل بدائية
اما قبائل نصف البدائية - نصف الزراعية . قبائل البدو الاخيرة
لدمتلك الاماكن المحددة المعينة المستديمة وتنقل مع خيانتها
المؤقتة في اطار حدود المنطقة التى وصفناها سابقاً . واهياناً
تخرج هذه الحدود وتخرج منها شمالاً حتى قطيف وجنوباً -
حتى Dahna . ومن تلك القبائل تُعتبر كبيرة :

(١) Sbe ؟ (٢) Edduwasiz ؟ (٣) EL-murra ؟

سب
قطر

(٤) EL Adjman ؟ (٥) Beni Hajiz .

(١) Sbe - طبقاً لنسبتها تنتسب هذه القبيلة الى
قبائل الجزء الجنوبي لنجد من حيث جاءت منذ

زمن بعيد ، لكن رغم ذلك ، حتى الان تحتفظ

بصلاتها مع قبائل اقاربها

صالح متى يومنا هذا ، ونصف هذه القبيلة مثل قبائل
أعمار (Chammaz) الشمالية التي تنتقل في وادي

فرات - هي بدو بحت - تترك الزراعة وتقتنى مياتها في
"غزو" أو الحجومات على القبائل المجاورة . ونصفها الآخر
ينزح وبعدها قليل . ويمتلك كل من النصف الأول والنصف
الثاني المواشي والمائية الكثيرة .

(ع) Edduwasiz - هذه القبيلة تنتسب لمثل هذا

النوع من البدو لكن تتميز عن قبيلة Sbe انهما تنتقل
في المناطق الجنوبية من القطر في نفس الوقت تتولى
زراعة نخلة التمر

(٣-٤) اما قبيلتي EL-Muzza و EL-Adjman فهما
من نفس الجزور ، البدو ايضا ، لا تزرعان الارض لكن
تمتلكان عددا لا بأس بها من الخيل ويعتبرون فرسان
متميزين . كل القبائل المذكورة ، من حيث نسبتها
الى الدين ، تعتبر من انصار عبد الوهاب لكن نظرا
لبداياتهم لا يفهمون مضمون تفكير عبد الوهاب
ويعترفون بالرب الواحد الذي خلقه دنيا .

تنتقل هذه القبائل ، في الغالب ، داخل شبه جزيرة القطر ونادراً ما تظهر على سواحلها ، ولا تقوم بعناية انفسها ولا أكل ولا شرب والنخ . وكل عمرها تتصارع وتتنازع ذلك عند هيراتها في "عقود" وهجومات لبعضها البعض واحيانا تتوحد وتتكفل ضد العدو الخارجي .

وتحمل طابع اخر قبائل معروفه "بني Beni Hajiz" .

ص 111
ظهر

هي كبيرة نسبياً ، وتقسّم الى عدة فروع يقودها شيخ مستقل . وتحمل هذه القبيلة الجزء الشمالي من شبه جزيرة القطر ، وتقسّم اساساً ، الى الجزئين غير المتساويين ، الجزء الأكبر ينتسب الى طراز من البدو الذي ينتقل في ربيع شبه الجزيرة ويبتعد في الشتاء على مسافة 1 ايام داخل ويصل احياناً حتى الى نافود . لا يمتلك بني Hajiz عدداً كبيراً من الخيول لكن في ملكه عدد لا بأس به من الجمال . ويقوم اعضاء القبيلة بهجمات الجيران الكبيرة المتبادلة . وفي موسم الربيع جزء منها يقترب (سويًا مع جماعات متفرقة من قبائل El-Muzah و EL Azjman والاشوري) الى سواحل القطر البحرية ليتركوا في صيد اللؤلؤ الذي يُعتم

حرفة خصوصية للجزء الاصغر من بني Hajiz (حوالي ثلث)

ص ٢٢٩ الذين نظراً لقبهم من البحر فقدوا بعض حاتمهم الاساسية

البدوية وبقوا على الاطفيح لى الجزيرة وبنوا هناك قرى متوزعة منفصلة تسمى هنا "بلاد القطر" او حتى "مدن القطر".

وهي عبارة عن تجمعات الكواخ المتواضعة مثل قرى متفسيه في ليه الجزيرة العربية كلها ، وفي نفس الوقت يمكن ان

تعتبر هذه القرى ملجأً لكثيرا في حالة هجوم القبائل

البحرية التي تهاجم جيرانها الاغنياء الذين يصطدونه اللؤلؤ ويملكونه الدخول المرتفعة بالمقارنة مع جيرانها البدو

ص ٢٢٤ ان الشيخ بنى Hajiz جاسم ابن محمد ابن الثاني ظهر

او بياطة جاسم ابن الثاني انان ذو ميول براجمانية (رجل الاعمال) انتهد (استغل) هذه الحرفة المنفعية

ببيع اللؤلؤ ، فخالبه الى بومباي او جزر البحرين ، فاصبح غنياً بسرعة وامتلك ثروات جبارة . في موسم الربيع ، عندما تتجمع على الاطفيح القطر اكثر من الف سفينة محلية ، لا يسيب جاسم ابن الثاني فرصة جمع ثروته منها

يحددها بنفسه .

للاذف ، القبيلة سنة الذكر بقيادة شيخها المذكور

لم تتزل بعد تقليدها القرصاني وما زالت تنهب سفائنه

مثل اقاربها في الصحراء ويختلفون بعد هذه اعمال التسليبية
داخل شبه الجزيرة ولا تتميز عن مثيلتها قاطنة في اقلية
الاحوال على الشاطئ العماني القرصاني من الخليج العربي.

ص ٢٣: وتبدأ تنقلات القبيلة المذكورة تقريبا عند نقطة

خور EL Odeida وتمتد الى بلدة ابو ظبي ، مقر زيد ابن
تمنون ابن خليفة - شيخ بني يس الجبار . ان هذه القبيلة
تباشر مثل هذا النمط من الحياة كما تفعل مثيلاتها من
بني خليفة وتقوم بمهادنتها الدائمة التي تؤدي الى

الثباتات دائمة تزيد حدة بسبب العوامل الاخرى التي
سيصور الحديث عنها فيما بعد.

تاريخ: كل القبائل الموصوفة آنفاً سواء كانت

بدائية داخل القطر ام قاطنة على سواحل القراصنة
من بداية القرن التاسع عشر كانت تدخل تركيبه

الدولة الوهابية التي كان امراءها من اسرة ابن سعود.

ص ٢٣: قد فُشوا سلطتهم على الجزء المركزي بالكاد من
شبه الجزيرة العربية انضمتوا لهم نجد ، جبل

وعمان كما كل شاطئ الخليج ابتداء من رأس
الخيمة و بالكاد الى بصرة وكانوا يملكونها بما بينها
" القطر " و " شاطئ القراصنة " المذكورين.

وقد اضعفت حملات البعثات المصرية طوسوه باشا
وابراهيم باشا في سنتي ١٨١٥ - ١٨١٦ الى وقت قصير
سلطة الوهابيين والامراء كانوا مظفرين ان يدفعوا ضريبة
المهر، لكن، رغم ذلك - "السايل البربري" و"القطر" ما زالت
باقية في ايديهم، واستمر ذلك، بخلاف انقطاعات قصيرة،
حتى ١٨٦٥ لما مات الامير الوهابي هيند فيزولي ابن
تركي ابن سعود.

مع ذلك، فقد اشتهرت الشركة الهندية المعروفة قبل ذلك
انتباها تجاه الساحل العربي من الخليج وشيئا فشيئا اصبحت
تحت هجج تقليدية معروفة وهي ضرورة حماية الطرق التجارية

ص ٤٣١ وقفت اعمال القراصنة، الغاء الرقيب، الخ، اصبحت

تركز نشاطها الى التسلط (التبعية) التدريجي للقبائل
القاطنة على سواحل الخليج، وانطلاقاً من هذا، بالرغم من ان
ليوخي القبائل المذكورة كانوا خاضعين للوهابيين وربما
من غير معرفة الاخرين قد سمحت الشركة الهندية وفيما
بعد الحكومة البريطانية الى عقد اتفاقيات متفرقة مؤقتة.

وفي سنة ١٨٥٣ جعلتها شبه كلها تقبل اتفاقية

مشتركة عامة "السلام الابدی" او كما تسمى

Treaty of Perpetua Peace "الذي يحكمه ليوخي

سنة القبائل الكبيرة * تعهدوا بإيقاف أعمال القرصنة البحرية

والنهب الايخرفوه السلام والهدوء على البحر وقد اعطى

ذلك للعملاء البريطانيين ان يتدخلوا بصورة دائمة في شؤونهم الداخلية وادى فيما بعد الى ان سنة الشيوخ خفضوا

عن
٥٣١
نظر

للفوز الانكليزي الذي لاستطبتوا ان يتخلصوا منه حتى الان

شيخ القطر محمد ابن الثاني وابو الحاكم جاسم هو

الوحيد الذي ما زال باقيا خارج مجال النفوذ المذكور الى

سنة ١٨٦٨ ، وتمكن العملاء البريطانيون في الخليج العربي

ان يميلوه ان يعقد معهم الاتفاقية المؤقتة المنفصلة عن إيقاف القرصنة

* البلدة اسم الشيخ اسم القبيلة

(١) رأس الخيمة حامد ابن عبد الله جواسيم

(٢) ام القوائين احمد ابن عبد الله ال بو علي

(٣) عجمان راشد ابن حامد ال بو علي

(٤) شارجه صقر ابن خالد جواسيم

(٥) دبي راشد ابن تقويم ال بو فلس

(٦) ابو ظبي زيد ابن نختون ابن خليفة بني سين

الوضع ما زال كان في مثل هذه الحالة الى ان توفي

عام ١٨٦٥ (كما قلنا سابقاً) الامير الوهابي غازي الله تاركاً
للابنيه - سعود ومحمد الله - كل ممتلكاته، وفوراً ما بدأت
بين وارثيه خلافات مما ادى الى رفض قبائل الساحل

العربي ان تدفع ضرائب - وبعد ذلك - ان تنفصل نهائياً بينما

انتهى خلاف الوارثين بفشل محمد الله الذي اجبر ان يهرب

الى جبال احمار وبدأ من هناك مفاوضات مع الحكومة التركية
طالباً لديها بدعمه ضد اخيه سعود، حينئذ كان مدحت باشا

المشهور محافظاً لولاية بغداد، واشتهر هذا الاخير هذه الفرصة

الذهبية ليوسع مجال نفوذ الحكومة التركية وبدأ ان يدافع

عن حقوقه عبد الله وبسرعة ما ارسل القوات بقيادة نامذ باشا
التي انزلت عند رأس طنشورة على مافة ٥ - ٦ ساعات عن

قطيف واستولت سنة ١٨٧١ كل محافظة الحساء، في نفس

الوقت جار الحساء، شيخ القبيلة بنى Hajiz، جامع الثاني

تقدم الى السلطات التركية برفقة الخنوع للحكومة العثمانية.

انخذ مدحت باشا بلوكي القوات النظامية (حوالي

ص ٢٣٢
ظهر

٥٠٠ نفر) وبمجرد اصوله الى الحساء توجه الى ميناء

القطر الرئيسي EL - Bidaa واستولى عليه بواسطة

مفرزة الجنود الذين فيها بعد استبدلوا بتشكيلة القطبية ،

مُند ذلك حين ، الى جانب الاشتباكات الصغيرة

الخفيفة في الحساء ، هذه المحافظة والقطر ايضا اصبحا

يُعتبران داخلية في مجال النفوذ التركي ، وبعد عدة سنوات

مضت قد عُين شيخ القطر قائم مقامًا لاراضييه وبدأ ان

يتقاضى مرتبا مهروفا . كما قد أُرسِل الى El Bidaa ،

مكان مقره ، قاض ايضا . لكن ، رغم ذلك ، كان جاسم ابن الثاني

صاحبًا مطلقًا للبلاد بالكاد ، كان يتولى الامور غيرها كما يشاء

ما كان يدفع اي ضرائب . لا يميزه الطبع الرهادي فهو

كان يعاكس بتعال الموظفين الاتراك الذين كانوا تحت

امره وكان يكرههم ، وهو لا ينجل ، على تسليب القوافل

ونزيرها وكان يبشّر هروبا دائمة ضد الشيخ للقبيلة الجبارة

المذكورة بنى يس ، زيد ابن تمنون ابن خليفة . إن مقتل

ابن جاسم الحبيب في احد من الاشتباكات مع هذه

القبيلة سنن اكثر معاداة الشيوخ المتبادلة وبدأت الخلافات

بينهما تتخذ اهماجا جديدة . قد توجه جاسم ابن الثاني

الى الحكومة التركية بطلب المساعدة لكن دون جدوى .

وحاول ان يميل ابن الاشد غير انه لم يحصل على جواب مؤكد .

هكذا طال صراعها . بينما ، وفقاً لمعلومات متوافرة في البلاغ

للعقيد روس المؤرخ ١٨٨٨ - ١٨٨٩ ، الذي توجه الى الحكومة البريطانية

بشكوى حول بعض الإجراءات الإلزامية المتخذة تجاه جاسم

نظراً لأعماله السيئة التي ارتكبتها ازاء المواطنين الإنجليز .

"رداً على ذلك - يقول العقيد روس - قد أُجبر الى باب

العالى ان لا تستطيع حكومة جلالته ان تسمح بتدخل احد في هذه المسألة" .
مهما كان ، لكن في نفس السنة ١٨٨٨

زادت حماسة EL Bidaa الى ٥٥ ، نفر من القوات النظامية

وقد أُسِلت الى ميناءها سفينة حربية ما زالت باقية

هنالك حتى الان تنبيل بمشيتها من مين الى اخر .

على اختلاف من ذلك ، فان العملاء الإنجليز في مسقط

وفي الخليج العربي يقتصدون على تقوية نفوذهم على سائر

قبائل بل يستمرون فرضه على القطر ايضا ، على شيخه جاسم ؛
ففي سنة ١٨٨٨ العميل البريطاني في بو شهر زار القطر

على متن السفينة الحربية "Sphinx" فيكتب العميل

البريطاني المذكور : " في شهر أكتوبر سافرت على متن السفينة

" Sphinx " الى EL Bidaa ، والتقيت بالشيخ جاسم الذي

كما يبدو ، مشغول كاملة بفكرة النار لدبي ظبي لكنه وعد

لي بان يحترم سلامة وهدوءاً في البي

٢
٣

ومن اقوال العميل البريطاني سالفة الذكر نرى ان الانجليز ،
كما يبدو ، ان يميلوا ان يتجاهلوا دور الحكومة التركية
في تحلله شبه جزيرة القطر . ومع ذلك ، غيُاستيلاء القوات
المساحة التركية على عاصمة هذا الاقليم من البداية وتعيين
الموظفين كل هذا دليل على ان تبعية القطر
للحكومة التركية اكثر واقعية .

الاضاع الراهنه في القطر: اما الاوضاع الراهنه في القطر ،

فجاسم ابن الثاني ، كما يبدو ، غير مبسوط من تصرفات
الحكومة التركية ، إما نتيجة لاسباب الشخصية إما بمقتضى
زيادة عدد افراد الحمائية التركية كرفع سلاحه . طبقاً للتكاضيات
قد قُتل بعض الاساكر الاتراك في المدينة نفسها والباقون
هربوا . ان السلطات العملية المخبرية عن ذلك أُجبرت ان
ترسل القوات الاحتياطية قدرها حوالي ١٥٠ نفر ، التي
مُخّدت بغداد في الثاني والعشرين من الشهر المنصرم ،
انضمت في عمارة الى التشكيلة المكونة من ٢٠٠ نفر .
وبعد ذلك توجهت القوات المشتركة الموحدة على متن
السفينة الحربية الى بصرة ومنها الى الحاء والقطر .

وتوجه الى هنالك الصحافة الجديد حافظ بالاشا .

ص ٣٥٥ من الصعب ان نوضح الان هل يلعب الانجليز اى

دور فى هذه المسألة ولكن نظراً لعدم وجود الحدود

بين قطر وساطح القراصنة وكذا قرابة البحرين وامييراً

العلات المباشرة بين العملاء البريطانيين وشيخ القطر

جاسم يمكن الافتراض ان الانجليز لن يكونوا شهوداً فقط

لفوضى الذى يود امامهم فى المنطقة .

القنصل العام فى بغداد

أ. كروعلوف

الملف "الأرشيف السياسي"

للقائمة ٤٨٢

الإضبارة ٣٦٤

الصفحة ٧ - ٧ ظهر

التاريخ ١٩٠١

أرشيف الحياة الخارجية للإمبراطورية الروسية. موسكو.

● جزء صورة العمليات السرية التي وجهها السفير الروسي في
قسطنطينية إلى القنصل الروسي في بيرة آداموف بمناسبة توليه
منصب القنصل.

تتضمن هذه الوثيقة المهرام التي كُتبت بتنفيذها آداموف
أول القنصل الروسي دائم الإقامة في بيرة. وعلى الصفحتين ٧ و ٧ (ظهر)
يقال أنه في أبريل ١٩٠١ قدم الشيخ مبارك الأمير لكويت إلى
القنصل الروسي العام في بغداد (وذلك من خلال روسي الجنسية
● باسم علييف) رسالة لشرح فيها أنه يريد حماية روسيا عليه.
للاسف، حسب اقوال السفير، في مثل هذه الظروف لا يستطيع
روسيا ان تفعل ذلك. ويقترح السفير للقنصل آداموف ان يشرح
للشيخ مبارك ان روسيا لها نفوذ في قسطنطينية لتدافع عن مصالح
كويت المشروعة امام الحكومة التركية كما ستفعل الامير الاليسي
علاقاته مع تركيا. ان الامبراطورية التركية الضعيفة اقل خطورة
بالنسبة للحكام العرب المستقلين بالمقارنة مع انجلترا.

7

ству съ басрскимъ вилаетомъ.

Весьма вѣроятно, что Вамъ представится случай войти въ сношенія съ Кувейтскимъ Шейхомъ или непосредственно, или же при посредствѣ его довѣренныхъ лицъ, проживающихъ въ Басрѣ.

Въ Апрѣлѣ текущаго года Шейхъ адресовалъ нашему Генеральному Консулу въ Багдадѣ письмо, коимъ просилъ "обратить на него вниманіе". Согласно объясненію лица, чрезъ котораго доставлено было Коллежскому Совѣтнику Круглову означенное письмо, Русскаго подданнаго Аббаса Алиева, Шейхъ Мубарекъ Сабахъ желалъ бы быть принятымъ подъ наше покровительство но изъ боязни себя скомпрометировать онъ не рѣшился вполне ясно высказать свое желаніе.

Въ виду изложенныхъ выше соображеній мы лишены возможности удовлетворить такому ходатайству, къ искренности коего нельзя отнестись съ довѣріемъ, но, при всемъ томъ, было бы нежелательно лишать Шейха надежды на наше сочувствіе. Въ виду этого и на тотъ случай, если бы Шейхъ пожелалъ узнать о результатѣ своего ходатайства, я предлагаю Вамъ разъяснить ему, что пользуясь нашимъ вліяніемъ въ Константинополь, мы всегда будемъ готовы защищать его законныя

интересы и ходатайства предъ Турецкимъ Правительствомъ и удерживать послѣднее отъ посягательствъ на самостоятельность, которою пользуется нынѣ Кувейтъ, но что, съ другой стороны, мы совѣтуемъ ему въ его собственныхъ интересахъ не портить своихъ отношеній съ Турціею и не поддаваться внушеніямъ Англичанъ, ожидающихъ лишь благопріятнаго случая, чтобы наложить руку на все побережье персидскаго залива. Слабая Турецкая Имперія менѣе опасна для независимости арабскихъ владѣтелей, нежели Англія, честолюбивые замыслы которой могутъ принять подъ вліяніемъ обстоятельствъ весьма широкіе размѣры.

Въ сношеніяхъ Вашихъ съ агентами Англійскаго Правительства Вы будете весьма осторожны, но не должны строниться отъ нихъ. Въ случаѣ ихъ запросовъ относительно нашихъ видовъ въ бассейнѣ Персидскаго залива, Вы имѣете разъяснить имъ, что постепенное развитіе нашей внутренней промышленности обязываетъ насъ, также какъ и другія Государства, заботиться о пріисканіи новыхъ рынковъ для сбыта нашихъ произведеній; что мы совершенно чужды намѣренію вредить успѣхамъ Англіи на поприщѣ промышленности и надѣемся,

الملف " الفارة " في القطنينية "

القائمة ٥١٧/ع

الوضعية ١٢٤٥

الصفحات ١٩٣ - ١٩٣ (ظهر)

التاريخ ٢٠ يونيو ١٩٠١

ارثيف الحياة الخارجية للامبراطورية الروسية . موسكو

البلاغ السرى الى السفير الروسى في قطنينية
زينوفيف من القنصل الروسى العام في بغداد كرونغولوف

يكتب كرونغولوف انه يتشرف ان يبلغ السفير
زينوفيف عن رغبة الشيخ والامير الكويتي مبارك الصباح
ان يخضع لحماية روسيا

كما يبلغ السفير انه يرفعه هذا البلاغ بتقرير القنصل
الروسى في بو شهر اووسينكو عن هذا الموضوع وبراسائل
الشيخ مبارك الصباح على شكل الرسائل الاصلية وصورها.